

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-18 ta' Settembru, 2024

Appell Inferjuri Numru 34/2021 LM

ECB Hotel and Catering Equipment Limited (C 4729)
('is-soċjetà appellata')

vs.

Mark Anthony Portelli (K.I. nru. 525880M)
('l-appellant')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-konvenut **Mark Anthony Portelli (K.I. nru. 525880M)** [minn issa 'l quddiem 'l-appellant'], mid-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal għal Talbiet Żgħar [minn issa 'l quddiem 'it-Tribunal'], fis-6 ta' Frar, 2024 [hawnhekk 'id-deċiżjoni appellata'], li ddecieda t-talba tas-soċjetà attriċi

ECB Hotel and Catering Equipment Limited (C 4729) [minn issa 'l quddiem 'is-soċjetà appellata'] kontra l-intimat, kif ġej:

“Għaldaqstant, dan it-Tribunal qiegħed jaqta’ u jiddeċiedi dan il-każ billi jilqa’ t-talba tas-soċjetà attriċi u jiċċad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut iħallas l-ammont ta’ erbat elef, seba’ mija sebgħa u tletin Euro u ħdax-il ċenteżmu (Eur 4,737.11) bl-imgħaxijiet ta’ 8% li jibdew jiddekorru mit-3 ta’ Frar, 2021 u jibqgħu hekk għaddejjin sad-data tal-ħlas finali. Spejjeż ta’ din il-kawża huma a karigu tal-konvenut inkluż dawk tal-mandat kawtelatorju 1714/2020.”

Fatti

2. Is-soċjetà attriċi talbet li l-konvenut jiġi ordnat iħallasha s-somma ta’ erbat elef, seba’ mija u sebgħa u tletin Euro u ħdax-il ċenteżmu (€4,737.11) rappreżentanti l-prezz ta’ *catering equipment* mibjugħ u kkonsenjat lil mis-soċjetà attriċi. Talbet ukoll li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas l-ispejjeż legali inkluż tal-ittra uffiċjali u tal-mandati kawtelatorji, bl-imgħaxijiet mid-data ta’ kull kunsinna sad-data tal-eventwali pagament.

3. Il-konvenut wieġeb li huwa mhuwiex legittimu kontradittur f’dawn il-proċeduri, u speċifika li l-legittima kontradittriċi hija s-soċjetà Portem Brew & Leisure Ventures Ltd (C 80837), li tagħha huwa direttur, u żied jgħid li s-soċjetà attriċi kienet taf b’dan għaliex giet mgħarrfa formalment fin-Nota Oppożitorja li giet intavolata in segwitu għall-ittra uffiċjali eżekuttiva 2807/20 li ppreċediet dawn il-proċeduri, u s-soċjetà attriċi kienet taf b’dan għaliex l-*istatement* tagħha huwa f’isem din il-kumpannija, u l-indirizz tagħha ma kienx dak fejn il-konvenut gie nnotifikat bil-proċeduri odjerni. Eċċepixxa wkoll li t-talbiet tas-soċjetà attriċi huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2148(b) tal-Kap. 16 tal-

Ligijiet ta' Malta, u zied jgħid li m'hemm l-ebda relazzjoni ġuridika bejn il-partijiet. Il-konvenut eċċepixxa wkoll li t-talba attriċi hija infondata fil-fatt u fid-dritt, u dan għaliex huwa qatt m'għamel ordni għalih personali mas-soċjetà attriċi, u fil-vesti tiegħu personali huwa qatt ma kellu bżonn xi *catering equipment*, u għalhekk huwa mhux debitur tas-soċjetà attriċi. Il-konvenut eċċepixxa wkoll li għalhekk jinkombi fuq is-soċjetà attriċi li ġgħib prova li l-konvenut huwa tassew il-klijent li għandu jitqies responsabbli għall-mertu odjern, u tispjega għal liema raġuni qiegħda tfittex lilu personali u mhux lis-soċjetà Portem Brew & Leisure Ventures Limited. Il-konvenut eċċepixxa wkoll li s-soċjetà attriċi għandha ġgħib l-aħjar prova tal-bejgħ li allegatament sar favur tiegħu.

Id-Deciżjoni Appellata

4. Permezz tad-deċiżjoni appellata, it-Tribunal iddeċieda li t-talbiet tas-soċjetà attriċi għandhom jiġu milqugħa, u kkundanna lill-konvenut għall-ħlas tal-ammont mitlub minnu, u dan wara li għamel is-segweni konsiderazzjonijiet:

"Provi

Fl-udjenza tad-19 ta' Ottubru, 2022 xehed rappreżentant tas-soċjetà attriċi, Mario Cutajar, li ikkonferma li huwa shareholder u direttur tas-soċjetà attriċi. Jgħid illi l-konvenut ġieli ordna xogħol ta' catering equipment mingħand is-soċjetà attriċi iżda għal xi raġunijiet hemm affarijiet li ma marx iħallashom. Ir-rappreżentant jgħid illi meta kienu jċemplu lill-konvenut kien jgħidilhom li kien se jmur biex iħallas u li ried ftiit aktar ċans.

Is-sur Cutajar ikompli jgħid illi "... qatt ma ddilajna ma' kumpanniji jew ... jiġu jixtru ..." (Fol. 21B) u li n-negozju sar personali mal-konvenut. Fil-fatt il-konvenut kien mar il-ħanut tas-soċjetà attriċi, ra u għażel x'ried jixtri. Ma kienx hemm bżonn ta' purchase order għaliex il-konvenut għażel dak il-ħin u saritlu invoice mill-ewwel.

Illi s-soċjetà attriċi pprezentat l-invoices a fol. 22 u 23 li jgħajtu lil Portem Brew & Leisure Ventures. Minbarra dan, xehed ukoll Mario Duca permezz ta' affidavit (fol. 25) li jikkupa l-kariga ta' Credit Controller mas-soċjetà attriċi u li jaf li Mark Anthony Portelli "ordna xi oġġetti ta' catering equipment però ma ħallas xejn minn dak li ordna u ġie konsenjat lilu." Ix-xhud ikkonferma illi l-ħlas dovut huwa ta' Eur 4,737.11. Ix-xhud ikompli jgħid illi, "jien ġieli ċempilt l-uffiċċju ta' Mark Anthony Portelli u ħadd qatt ma kkontesta li ma kellux jagħti flus lis-soċjetà ECB. Kienu jgħiduli li se jħallsu u biex intihom aktar żmien."

Il-konvenut xehed permezz ta' affidavit li jgħid li huwa direttur ta' kumpannija li ġġib l-isem Portem Brew and Leisure Ventures Limited u li s-sussidjarja bl-isem Portem Brew and Leisure Ventures Limited kienet qed tagħmel konverżjoni ta' xi proprjetajiet għal żewġ ristoranti u akkomodazzjoni turistika ta' tliet stilel. Il-konvenut jgħid illi kull meta tkellem mas-soċjetà attriċi dejjem għamel hekk fil-kapaċità tiegħu ta' azzjonist u direttur ta' Portem Investments Limited. Fil-fatt il-konvenut ikkonferma illi l-affarijiet mixtrija mingħand is-soċjetà attriċi kienu għal Portem Brew and Leisure Ventures Limited u Portem Investments Limited u anke l-fatturi juru dan u qatt ma kienet teżisti relazzjoni kontrattwali personali miegħu.

It-Tribunal ħa konjizzjoni tal-atti 248/2020 li ġew allegati ma' dawn l-atti proċesswali, fejn il-konvenut kien talab lill-Onorabbli Qorti tal-Maġistrati, ir-revoka tal-mandat ta' sekwestru 1714/2020 stante illi l-konvenut f'din il-kawża ma kienx il-bniedem li għamel in-negozju mas-soċjetà attriċi iżda terzi u ċioe Portem Brew & Leisure Ventures Ltd.

Illi fir-risposta tagħha, is-soċjetà attriċi kienet wieġbet billi qalet illi l-konvenut Mark Anthony Portelli kien il-persuna li nnegozja u xtara l-oġġetti konsistenti f'catering equipment. Is-soċjetà attriċi eċċepiet ukoll illi l-konvenut ibbaża t-talba tiegħu fuq li d-dejn hu dovut mis-soċjetà tiegħu u mhux minnu u li dan m'għandux jithalla li jsir għax jista' jwassal għal abbuż tas-sistema ġudizzjarja.

Illi fix-xhieda mogħtija fl-atti tar-revoka tal-mandat, li jiffurmaw parti minn din il-kawża, il-konvenut jgħid illi huwa dejjem ippreżenta ruħhu bħala rappreżentant tas-soċjetà tiegħu Portem Brew Leisure Ventures Ltd u li personalment ma ordna xejn.

Min-naħa tiegħu Mario Duca xehed ukoll fil-proċeduri għar-revoka tal-mandat kawtelatorju, fejn huwa qal illi d-dettalji li kellhom marbuta ma' dawn l-invoices kienu jgħajtu lill-konvenut. Fil-fatt jgħid illi l-oġġetti nbiegħu lil Mark Anthony Portelli. Mistoqsi għaliex l-invoices juru l-isem ta' Portem Brew, ix-xhud jgħid illi l-contact name ma johroġx fuq l-istatement u min kien fetaħ il-kont kien għamel l-isem Portem Brew.

Ikkunsidra

Illi din il-kawża hija dwar talba tas-soċjetà attriċi għall-ħlas fl-ammont ta' erbat elef, seba' mija u sebgħa u tletin Euro u ħdax-il ċenteżmu (€4,737.11) li l-konvenut qed jiġi mitlub iħallas għal oġġetti mixtrija.

Il-konvenut qajjem diversi eċċezzjonijiet fosthom illi huwa mhux il-leġittimu kontraddittur u li l-azzjoni għall-ħlas hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2148(b) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi dan it-Tribunal filwaqt illi ħa konjizzjoni tax-xhieda tal-atti li ġew allaċċati ma' dan il-proċess, kif imsemmi iktar 'il fuq, ma jistax jibbaża l-kunsiderazzjonijiet tiegħu fuq id-digriet mogħti fis-26 ta' Jannar, 2021, għaliex l-eżami li sar f'dawn il-proċeduri kien biss ta' prima facie. Fil-fatt il-Qorti tal-Maġistrati fid-digriet tagħha tgħid, illi l-eżami jekk il-konvenut hux il-leġittimu kontraddittur jew le, għandu jsir fil-mertu.

Illi l-ammonti reklamati mis-soċjetà attriċi għal oġġetti li nbiegħu ma ġewx kontestati li huma dovuti. Il-kwistjoni hija jekk l-azzjoni hix preskritta u jekk il-konvenut għandux iwieġeb hu għal din l-azzjoni.

Illi minkejja d-diversi eċċezzjonijiet mogħtija mill-konvenut, it-Tribunal jinnota illi fis-sottomissjonijiet finali, il-konvenut argumenta biss fuq il-preskrizzjoni fejn invoka l-artikolu 2148(b) tal-Kap. 16 li jgħid hekk:-

"L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-għeluq ta' tmintax-il xahar:

(b) l-azzjonijiet ta' kredituri għall-prezz ta' merkanzija, oġġetti jew ħwejjeġ oħra mobbli, mibjugħa bl-imnut".

Illi t-Tribunal jagħmel referenza wkoll għall-Artikolu 2160 tal-Kap. 16 li jgħid hekk:-

"(1) Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, m'għandhomx effett jekk il-partijiet li jeċċepuhom, ma jagħtux ġurament minn jeddhom waqt il-kawża li mhumiex debituri, jew li ma jiftakrux jekk il-ħaġa ġietx imħallsa."

Fil-każ in eżami l-konvenut jgħid illi kellu relazzjoni mas-soċjetà attriċi fil-kapaċità tiegħu ta' azzjonist u direttur ta' kumpanniji oħra. Huwa jgħid illi a fol. 30, "nikkonferma illi l-apparat għall-proġett fuq imsemmi kien inxtara miż-żewġ kumpanniji, u cioè Portem Brew and Leisure Ventures Limited u Portem Investments Limited ...". Il-konvenut għaldaqstant jammetti illi hemm flus li huma dovuti lis-soċjetà attriċi u li hu ma kellu x'jaqsam xejn personalment iżda biss bħala azzjonist. Iktar minn hekk, il-konvenut, minkejja illi ressaq l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni, fl-ebda

hin ma ressaq xi prova biex jissostanzja d-difiza tiegħu. Saħansitra, anke fl-argumenti finali, il-konvenut jgħid biss, li kellu kull dritt iressaq tali eċċezzjoni f'kull stadju tal-proċeduri, iżda ma jgħidx kif u għaliex l-azzjoni tas-soċjetà attriċi hija preskritta bi 18-il xahar.

Illi għaldaqstant din l-eċċezzjoni qed tiġi miċħuda.

Illi t-Tribunal issa sejjer jgħaddi fuq l-eċċezzjoni tal-legittimu kontradittur, minkejja illi l-konvenut ma semma xejn fuq din l-eċċezzjoni fl-argumenti finali tiegħu.

Illi jirrizulta mill-provi illi l-konvenut kien imur u kellu relazzjoni mas-soċjetà attriċi. Biss huwa jargumenta illi kien imur bħala rappreżentant tas-soċjetajiet fejn huwa azzjonist fihom. Fil-fatt meta mistoqsi min kien għamel id-deal tal-ordnijiet tal-oġġetti, il-konvenut wieġeb,

“Jekk mhux sejjer żball, dak iż-żmien kien hemm impjegat jismu Chris Dalli li kien il-project manager fuq il-proġett u kien jaħdem mal-kumpannija Portem Brew u ovvjament jiena bħala direttur tal-kumpannija wkoll.” (fol. 24 avviz 248/2020)

Illi filwaqt illi l-konvenut jgħid illi huwa m'għamel l-ebda ordni fuq bażi personali, tul il-proċeduri ma ġab l-ebda prova dokumentarja sabiex jissostanzja l-argument tiegħu illi kien qed jaġixxi għan-nom ta' xi kumpannija. Anzi, fuq ammissjoni tiegħu stess, jgħid illi hu kien ikun involut fl-ordnijiet tal-oġġetti.

Illi għaldaqstant, it-teżi tas-soċjetà attriċi illi huma dejjem kienu jafu lill-konvenut għal dawn l-ordnijiet u konsegwentement għall-ħlasijiet tagħhom għandha bażi soda fid-dawl tax-xhieda tal-istess konvenut.

Illi kemm-il darba l-konvenut, kien qed jaġixxi, kif jgħid hu, għan-nom ta' xi kumpannija li tagħha huwa direttur jew azzjonist, kien jistenna li jġib prova quddiem dan it-Tribunal ta' min għamel l-ordnijiet u ħa r-responsabbiltà tal-ħlasijiet li hu stess kien għamel.

Illi fid-dawl ta' dan, l-eċċezzjoni tal-legittimu kontradittur qed tiġi miċħuda.”

L-Appell

5. Fir-rikors tal-appell imressaq fl-14 ta' Frar, 2024, il-konvenut talab lil din il-Qorti jogħgobha tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, u tilliberah mill-osservanza tal-ġudizzju.

6. L-appellant spjega li huwa ppreżenta diversi provi sabiex juri li anki fil-livell *prima facie*, huwa kellu eċċezzjonijiet validi x'jagħti, iżda t-Tribunal ċaħad anki l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata minnu. Qal li t-Tribunal kien skorrett meta qal li l-appellant ma kkonfermax bil-ġurament li ma kienx debitur jew li ma jiftakarx jekk il-ħaġa ġietx imħallsa, u żied jgħid li huwa bil-ġurament tiegħu stqarr li ma kellu x'jaqsam xejn personalment mal-ammont pretiż mis-soċjetà appellata, iżda biss bħala azzjonist, fattur dan li t-Tribunal ikkunsidra fid-deċiżjoni tiegħu. L-appellant saħaq li din l-istqarrija tiegħu tfisser li huwa ċaħad li huwa debitur u li huwa jaf li mhuwiex debitur personalment. Kompla jgħid li d-dokumenti esebiti mis-soċjetà appellata juru li kull *invoice* u kull *statement* mibgħuta in kwantu għad-debitu, juru li d-debituri huma ż-żewġ soċjetajiet kif stqarr l-appellant innifsu u mhux hu personalment, u bl-ebda mod ma jista' jingħad li l-appellant huwa d-debitur b'mod personali, għaliex mill-*invoices* jirrizulta li hija s-soċjetà Portem Brew & Leisure Ventures Limited li xtrat il-*catering equipment* mingħand is-soċjetà appellata. L-appellant qal li minn dan għandu jirrizulta li huwa mhuwiex legittimu kontradittur f'ismu proprju, u t-Tribunal kien skorrett meta qal li mhux ser jieħu konjizzjoni ta' din l-eċċezzjoni.

Ir-Risposta tal-Appell

7. Fir-risposta tagħha, is-soċjetà appellata wiegħbet li d-deċiżjoni appellata hija ġusta u timmerita konferma, u żiedet tgħid li jirrizulta li t-Tribunal għamel apprezzament ġust u korrett tal-fatti tal-każ, u għamel ukoll interpretazzjoni legali korretta, u wasal għal konkluzjoni li hija ġusta. Qalet li r-rikors tal-appell tal-appellant ma fih xejn li jxejjen il-konkluzjonijiet li wasal għalihom it-Tribunal, iżda huwa biss tentattiv ieħor biex l-appellant jittenta jeħles mill-obbligi tiegħu

bħala debitur, u ma jħallasx dak li huwa dovut minnu. Qalet li l-provi mressqa quddiem it-Tribunal jitkellmu waħedhom, u ma jħallu l-ebda dubju dwar ir-raġuni għalfejn it-Tribunal wasal għall-konklużjoni li wasal għaliha. Qalet ukoll li r-rikors tal-appell ma fih xejn ġdid la mil-lat legali u lanqas fattwali, u għalhekk dan sar sabiex itawwal inutilment il-proċeduri odjerni.

8. Is-soċjetà appellata qalet li l-appell jammonta biss għal kritika tad-diskrezzjoni li ntuzat mit-Tribunal, u kif inhu magħruf, din il-qorti ta' reviżjoni m'għandhiex tiddisturba legġerment id-diskrezzjoni użata mill-Ewwel Qorti, għajr fejn hemm raġunijiet serji u gravi għal dan. Is-soċjetà appellata qalet li dan l-appell huwa tentattiv *in extremis* sabiex l-ilment tal-appellant jingħata l-libsa ta' 'aggravju', u dan meta dan l-ilment huwa biss tentattiv biex din il-Qorti tirrimpjazza d-diskrezzjoni eżercitata mill-Ewwel Qorti. L-appellata qalet li l-appellant jonqos milli jispjega b'liema mod it-Tribunal iddeċieda ħażin, u lanqas ma għab provi li jippruvaw dak allegat minnu. Qalet ukoll li l-appellant imkien ma qal li huwa għadu ma ħallas xejn minn dak dovut minnu. Żiedet tgħid li kontendent fi proċeduri ġudizzjarji, m'għandux jippretendi li min għandu jiġġudika għandu jaċċetta bħala sagrosanti l-assunzjonijiet kollha tiegħu kontra l-konvinzjonijiet ta' min irid jiġġudika. Is-soċjetà appellata qalet li huwa rikonoxxut li anki f'każ li l-Qorti tal-ewwel grad tagħżel li tistrieħ fuq ir-riżultanzi istruttorji forniti minn parti waħda, u mhux fuq l-assjem tal-provi, dan ma jwassalx għall-konklużjoni li s-sentenza hija kompletament erronja.

9. Is-soċjetà appellata qalet illi li kieku l-appellant qiegħed jaġixxi *in buona fede*, dan kien almenu jħallas parti minn dak li għandu jagħti, u l-provi mressqa

minnu stess jindikaw diversi kontradizzjonijiet, li juru li l-appellant mhuwiex kredibbli.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju mressaq mill-appellant fir-rikors tal-appell tiegħu, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mit-Tribunal fid-decizjoni appellata, u tas-sottomissjonijiet magħmula mis-soċjetà appellata.

L-Aggravju: [It-Tribunal kien skorrett meta ċaħad l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni, kif ukoll kien skorrett dwar il-kwistjoni ta' min huwa leġittimu kontradittur]

11. L-appellant jgħid li huwa ressaq diversi provi sabiex juri li kellu eċċezzjonijiet x'jagħti anki fil-livell tal-*prima facie*, u t-Tribunal kien skorrett meta kkonkluda li l-appellant ma kkonfermax bil-ġurament li huwa ma kienx debitur, jew li ma jiftakarx jekk il-ħaġa gietx imħallsa. Qal li fix-xhieda tiegħu huwa speċifika li huwa kien biss azzjonist tas-soċjetà Portem Brew and Leisure Ventures Limited li xrat il-*catering equipment* li għad irid jithallas, u għalhekk it-Tribunal kellu jqis li huwa bil-ġurament tiegħu kkonferma li mhuwiex debitur u li m'għandux jagħmel tajjeb għat-talbiet tas-soċjetà appellata.

12. Il-Qorti tirrileva li mill-atti jirriżulta li l-appellant xehed quddiem it-Tribunal bil-mezz tal-*affidavit*, fejn huwa ta l-verżjoni tiegħu ta' kif seħhew il-fatti li wasslu għall-proċeduri odjerni. Hawnhekk il-Qorti tagħmel riferiment għas-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza fl-ismijiet **Dr Stephen**

Muscat noe vs. Nicholas Grima et¹, dwar kif għandu jiġi applikat l-artikolu 2160 tal-Kodiċi Ċivili, u d-differenza bejn il-mod kif qiegħed jiġi applikat fil-preżent wara l-emendi leġislattivi li ddaħħlu permezz tal-Att I tal-2017, u l-mod kif kien jiġi amministrat dan il-ġurament qabel l-imsemmija emendi, meta dan il-ġurament kien jissejjaħ ‘deċiżorju’, in kwantu meta jingħata kien jiddetermina l-vertenza bejn il-partijiet darba għal dejjem:

“Illi mill-promulgazzjoni tal-Kodiċi Ċivili sal-Att numru I tas-sena 2017, l-Art. 2160 kien joħloq u jirregola l-ġurament deċiżorju, mogħti mill-pretiż kreditur lill-allegat debitur, abbażi ta’ domanda unika u preċiża: jekk huwiex debitur, jew jekk jiftakarx li l-ħaġa ġietx imħallsa. Id-debitur kellu jwieġeb għal dawn id-domandi skont il-formola, u xejn iżjed. Il-kreditur ma setax jistaqsi domandi oħrajn flimkien jew wara din id-domanda. Jekk id-debitur iwieġeb fin-negattiv, allura l-preskrizzjoni tkun ġiet ippruvata. Effettivament id-debitur ikun ġie ttrasformat f’ġudikant tiegħu nnifsu. It-twegiba kienet tkun tassew waħda deċiżorja għax taqta’ l-kwistjoni irrispettivament jekk id-debitur ikunx qiegħed jigdeb jew jgħid il-verità jew jekk il-ġudikant jemmnux jew le.

Illi permezz tal-Att I tal-2017 (li b’għaġġla kbira reġa’ ġie emendat bl-Att VII.2017), il-ġurament ikkontemplat fl-Art. 2160 għadda minn vera u proprja metamorfosi, għaliex tbiddlet in-natura tiegħu. Ma baqax jittratta ġurament deċiżorju, li kien isir b’għaḥla tal-kreditur u a riskju tiegħu minħabba li t-twegiba kellha effett probatorju assolut u awtomatiku li ma setax jiġi impunjat. Il-ġurament li l-konvenut mhux debitur issa ma jingħatax mill-pretiż kreditur a xelta tiegħu, imma mill-allegat debitur bilfors u fuq inizjattiva tiegħu stess bħala element kostitutiv tal-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni brevi. Il-ġurament ma baqax deċiżiv għaliex id-debitur li jkun ħadu jista’ jiġi assoġġettat għall-kontro-eżami: “Dak li kien ġurament deċiżorju, illum, mhux bilfors baqa’ deċiżorju. Jista’ jkun li ġie reż fi prova bħal kull prova oħra in sostenn jew in kontradittorju tal-pretensjoni fil-kawża”. (fn. 18 P&S Limited v Noel Zammit 16.02.2018 Prim’Awla, coram Onor. Imħallef Toni Abela).

Illi filwaqt li fl-Art. 2160 originali, l-istqarrija tal-konvenut riedet issir meta jiġi deferit lilha l-ġurament (u dan bilfors kellu jkun hekk) fl-Art. 2160 kif issa emendat, il-ġurament li mhuwiex debitur jista’ jittieħed f’kull waqt tal-kawża;

¹ 02.09.2020.

Illli minkejja l-bdil radikali fl-Art. 2160, il-htieġa li l-konvenut jistqarr li mhuwiex debitur baqgħet l-istess.”

13. Il-Qorti tirrileva li minn dak li jirriżulta fl-atti tat-Tribunal, l-ebda ġurament fil-forma preskritta fl-artikolu 2160 tal-Kap. 16 ma ġie amministrat lill-appellant qua allegat debitur, u l-uniku mod kif l-appellant ta x-xhieda ġuramentata tiegħu quddiem it-Tribunal kien bil-mezz tal-*affidavit*, fejn qal li huwa m'għandux jitlej li huwa debitur tas-soċjetà appellata għaliex huwa akkwista l-merkanzija li tiffirma l-oġġett tal-kreditu pretiż, f'isem kumpannija li tagħha huwa azzjonist. L-appellant imkien ma nnega l-eżistenza tad-debitu, u imkien ma qal li l-ammont mitlub mhuwiex dovut. Qal biss li dan m'għandux jithallas minnu, iżda minn kumpannija li tagħha jgħid li huwa azzjonist. Il-Qorti tgħid li dan ifisser li fil-każ odjern ma ntuzatx il-forma preskritta bil-liġi sabiex l-appellant jipprova li huwa mhux debitur, apparti li ma kienx kompitu tal-appellant li jislet konkluzjonijiet legali abbażi tar-relazzjoni kuntrattwali li hemm bejnu u s-soċjetà appellata. L-ebda waħda mill-asserzjonijiet li għamel l-appellant ma tammonta għal dikjarazzjoni li huwa mhux debitur kif ried il-leġislatur fl-artikolu 2160 tal-Kodiċi Ċivili, u għalhekk dak li qiegħed jinsisti dwaru l-appellant fir-rikors tal-appell tiegħu m'għandux mis-sewwa.

14. B'riferiment għall-parti tal-aggravju tal-appellant fejn huwa jinsisti li mhuwiex leġittimu kontradittur, u li m'għandux jintalab iwieġeb jew jagħmel tajjeb għall-prezz tal-merkanzija mixtrija, il-Qorti tqis li jirriżulta li kien l-appellant innifsu li ordna mingħand is-soċjetà appellata l-oġġetti li għad hemm bilanċ pendenti fuqhom, u mix-xhieda mogħtija minn esponenti tas-soċjetà appellata, ma jirriżultax li l-appellant għamel dan f'isem xi kumpannija jew b'xi mod infurmaha li huwa kien qiegħed jaġixxi għan-nom ta' xi kumpannija u mhux

għalih innifsu. Ix-xhud Mario Cutajar ikkonferma li kien l-appellant li għażel x'irid jixtri u li l-appellant ra l-affarijiet fis-*showroom*, u għamel l-ordni tiegħu dak il-ħin, mingħajr ma baġhat *purchase order* kif isir solitament meta l-akkwired ikun negozju jew kumpannija. Il-Qorti tqis li t-Tribunal kellu biżżejjed provi sabiex jasal għall-konklużjoni li l-appellant huwa legittimu kontraddittur f'dawn il-proċeduri, u li huwa qatt ma ppreżenta ruħhu għall-akkwist tal-merkanzija bħala azzjonist jew direttur ta' kumpannija. M'għandux ikun komputu tal-allegat kreditur li f'relazzjoni ġuridika ta' din ix-xorta, li huwa jagħmel indaġini biex jara min suppost iwieġeb jew jagħmel tajjeb għall-allegat debitu. L-appellant għandu jittqies li huwa legittimu kontraddittur, għaliex fl-ewwel lok jirriżulta li huwa mar personalment jagħzel l-oġġetti meħtieġa, u għaliex kif xehed Mario Cutajar innifsu, kull darba li huwa pprova jikkomunika mal-appellant dwar il-ħlas dovut, dan dejjem wiegħed li kien ser imur iħallas, u qatt ma qal li l-akkwist ma sarx għalih, jew li l-kreditu pretiż ser tagħmel tajjeb għalih il-kumpannija u mhux hu. Din il-verżjoni tal-fatti giet ikkonfermata wkoll minn Mario Duca, il-*credit controller* tas-soċjetà appellata, li qal li l-appellant dejjem kien iwieġhed li ser iħallas dak dovut minnu, u saħansitra talab estensjoni għat-terminu ta' żmien biex iħallas. Mill-kwadru tal-fatti kif jemerġi mill-provi mressqa quddiem it-Tribunal, din il-Qorti mhijiex konvinta li l-appellant irnexxielu jipprova li huwa m'għandux jittqies bħala legittimu kontraddittur f'dawn il-proċeduri, u għalhekk tqis li l-aggravju tiegħu mhuwiex mistħoqq, u tiċċdu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi dwar l-appell odjern billi tiċċdu, u tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri fiż-żewġ istanzi, għandhom ikunu a karigu tal-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**